

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä huhtikuuta 2010 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (HE 43/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Katri Valjakka, maa- ja metsätalousministeriö
- tutkimuspäällikkö Johan Åberg, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- puheenjohtaja Holger Falck, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- yksikön johtaja Vesa Perätalo, Maaseutuviirasto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusjärjestö MTK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakiin lisättäisiin väliaikaisesti säännös väliaikaisesta kansallisesta tuesta, jota maksettaisiin komission finanssi- ja talouskriisiä koskevan tiedonannon mukaisena tukena. Lisäksi lakiin

tehtäisiin Lissabonin sopimuksen voimaantulosta sekä lainsäädännön muutoksista aiheutuvia teknisluonteisia muutoksia.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen

hyväksymistä muuttamattomana. Esityksessä ehdotettu väliaikainen kansallinen tuki tulee saada maksuun viivyttämättä tarpeetonta hallinnointia välttäten.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Pentti Oinonen /ps
vpj.	Pertti Hemmilä /kok	Klaus Pentti /kesk
jäs.	Lasse Hautala /kesk	Petri Pihlajaniemi /kok (osittain)
	Hannu Hoskonen /kesk	Erkki Pulliainen /vihr
	Anne Kalmari /kesk	Kari Rajamäki /sd
	Johanna Karimäki /vihr	Arto Satonen /kok
	Lauri Kähkönen /sd	Katja Taimela /sd
	Esa Lahtela /sd	Pekka Vilkuna /kesk
	Mats Nylund /r	vjäs. Matti Kangas /vas (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jaakko Autio.

VASTALAUSE

Nykyisessä finanssi- ja talouskriisissä EU:n komissio on antanut mahdollisuuksia tukea väliaikaisella kansallisella tuella maatalouden tuotantosuuntia poikkeuksellisten ohimenevien rahoitusvaikeuksien takia. Komission lähtökohta on, että jäsenvaltion on osoitettava, että toimenpide on tarpeen, asianmukainen ja oikeansuuntainen jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseksi. Komission laajemminkin esittämiä poikkeuksia jäsenvaltioiden työllisyystoimien vahvistamiseksi ja kriisin sosiaalisten vaikutusten pehmentämiseksi olisi Suomessa tullut yritysten riskirahoituksen ja työttömyydestä kärsivien perheiden tukemiseksi käynnistää jo runsas vuosi sitten. Ottaen huomioon, että tähän väliaikaisesti kansalliseen tukeen tarvitaan noin 22 miljoonaa euroa, olisi sen kohdentaminen ollut tuen vaikuttavuuden kannalta ensiarvoista. Kuitenkin maitotilojen osuus väliaikaisen kansallisen tuen määrästä jää noin 37 prosenttiin, nautakarjatilojen noin 11 prosenttiin ja muiden koti-

eläintilojen 21 prosenttiin. Kasvituotantotilat ovat siis varsin vahvasti, noin 30 prosentilla, mukana myös tuessa. Hallitus ei ole ryhtynyt työvaltaisen maitotalouden kannalta välttämättömiin toimiin mm. maitokiintiöiden ja tuotantokustannusten alentamiseksi poistamalla mm. näennäisviljelyyn/peltoalaan liittyviä tukia, jotka ovat nostaneet lisämaan hinnan nuorten tuottajien tilanteessa kohtuuttomaksi. Tässä tilanteessa olisi pitänyt välittömästi painottaa poikkeuksellinen ylimenovaiheen tuki juuri näille työvaltaisen maitotalouden päätoimisille yrittäjille. Kansallisen maatalouspolitiikan ja kansallisen elintarviketuotannon rakenteen turvaamiseksi olisi tullut arvioida tuotantosuuntien ja työn sitovuuden ja erityisesti maitotalouden erityisvaikeuksien huomioon ottamista ja jättää sivutoimiset ja pääosan tuloistaan tilojen ulkopuolelta saavat tämän väliaikaisen kansallisen tuen ulkopuolelle.

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2010

Kari Rajamäki /sd
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd

Katja Taimela /sd
Pentti Oinonen /ps
Matti Kangas /vas